
Sporty staré, novější, nejnovější. O VSK FTVS s Milošem Fialou

Sporty staré, novější, nejnovější. O VSK FTVS s Milošem Fialou

7. 6. 2011; autor: Marie Kohoutová; rubrika: Rozhovory & portréty

Náročnou kvalifikací do zápolení o medaile Českých akademických her prošla za Univerzitu Karlovu družstva mužů i žen v deseti sportovních disciplínách. Letošní jubilejní 10. České akademické hry jsou v plném proudu a potvrzují do 10. června 2011. Svá želízka v ohni má i Vysokoškolský sportovní klub Fakulty tělesné výchovy a sportu UK. Jeho činnost a zázemí přibližuje rozhovor s Ing. et Mgr. Milošem Fialou, PhD., vedoucím Katedry technických a úpolových sportů.

Historie vysokoškolského sportu je víc jak stoletá a tak se mi nechce věřit, že by Vysokoškolskému sportovnímu klubu Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy bylo teprve dvacet?

Původně, když ještě existoval Institut tělesné výchovy a sportu a fungoval v Tyršově domě na Malé Straně, kde do roku 1991 sídlila naše fakulta, se celá sportovní aktivita na univerzitě provozovala pod hlavičkou Univerzitního sportovního klubu v Praze (USK), který soustřeďoval téměř všechny vysokoškolské sporty. Jenže velkým problémem bylo financování sportu; jako fakulta jsme od USK dostávali od 5 do 8 tisíc korun ročně na veškerou sportovní činnost – a zbývající finance zůstaly na Folimance, tedy basketbalisti, judisti a další tam provozované sporty. Takže jsme s tehdejší panem děkanem doc. PhDr. Janem Kargerem ustavili přípravný výbor, svolali jsme valnou hromadu všech studentů fakulty a založili jsme vlastní Vysokoškolský sportovní klub FTVS Praha, který má své stanovy, své IČO, jsme registrováni na Ministerstvu vnitra České republiky a ve všech strukturách ČSTV.

**Ing. et Mgr. Miloš Fiala, PhD.,
vedoucí Katedry technických a
úpolových sportů FTVS UK**

Trocha statistiky neuškodí – kolik má VSK FTVS sportovních oddílů, v jakých disciplínách a kolik má dohromady členů?

Máme 1858 členů, ale je to tak, že jsou v něm zahrnuti i studenti, kteří sportují ve dvou nebo třech oddílech, třeba v atletickém oddíle i v kanoistice, týká se to přibližně 200 registrovaných studentů, takže skutečný počet členů k dnešnímu dni je 1646. Klub má v současné době 32 oddílů od atletiky po horolezectví a vodácké sporty, všechno, nač si jen vzpomenete. Obsazujeme všechna akademická mistrovství, která jsou, aktuálně například České akademické hry, ale zabezpečujeme i sportovní činnost učitelů a dalších zaměstnanců fakulty.

Kdo může být členem VSK FTVS – je pouze pro studenty Univerzity Karlovy nebo i pro studenty jiných vysokých škol?

Prioritou jsou studenti UK, ale samozřejmě máme mezi sebou i studenty jiných škol, kdy třeba jejich vysoká škola nebo jejich vysokoškolský sportovní klub určitý sport nezabezpečuje.

Náplní činnosti VSK určitě není jsou startovat na akademických mistrovstvích a sportovních hrách, ale sportovat celoročně. Jaký je běžný režim činnosti VSK FTVS a kdo poskytuje jeho 32 oddílům trenéry?

Manažerem a trenérem každého oddílu je učitel sportovní specializace, který působí tady na FTVS, jsou to tedy učitelé, kteří ten který sport přímo vyučují nebo zabezpečují jeho výuku a tím pádem řídí a zároveň trénují studenty v oddíle. Důležitý je ale i druhý aspekt činnosti VSK to znamená didakticko-pedagogická praxe našich studentů, kterou v nich

získávají. Pedagogické povinné praxe sice mají na školách, ale pak mají i specializované praxe svého sportu a tu mají možnost dělat v rámci oddílů VSK. Jako pomocní trenéři, organizátoři, funkcionáři atd. Díky pochopení školy využíváme její sportoviště, ale musíme za ně platit, byť základní režijní cenu za topení, vodu, elektřinu a tak dále, protože to už není výuka, ale zájmová sportovní činnost.

Kdo přihlašuje sportovní oddíly VSK FTVS na akademická mistrovství a další soutěže nebo se mohou hlásit i jednotlivci samostatně sami za sebe?

Konkrétně České akademické hry mají tu zvláštnost, že se studenti mohou hlásit jako jednotlivci, ale pod kódem naší školy. Organizátor ČAH, jímž je v této době Ústav tělesné výchovy ČVUT ve spolupráci s Českou asociací univerzitního sportu, přidělí každé univerzitě kódové číslo a heslo, kterým pracoviště – katedry - studenty přihlašuje; právo zúčastnit se Českých akademických her mají i studenti, kteří nejsou registrovaní v žádném sportovním oddíle, protože mají index a jsou studenti. Ale akademická mistrovství jsou něco jiného, ty pořádají příslušné sportovní komise České asociace univerzitního sportu a studenti musí být registrovaní v rámci vysokoškolského sportovního klubu, anebo musí mít platný studijní průkaz - index. Přihlašování probíhá velmi jednoduše - student sem přijde, já zadám do akreditačních formulářů naše heslo a přihlásím ho do všech sportů, které jsou pro ČAH vypsané.

Nabídka sportů FTVS UK pro studenty je ale ještě větší, než jsou jen ty, které uvádíte podle disciplín 32 oddílů Vysokoškolského sportovního klubu. Nabídku rozšiřuje ještě Klub technických sportů FTVS. Kolik oddílů má a jaké sporty to jsou?

Klub technických sportů FTVS má 7 oddílů. Jsou to padákové sporty, tedy parašutizmus a paragliding, sportovní potápění, sportovní střelba, biatlon, ploutvové plavání a letecké sporty, převážně bezmotorové létání. Dohromady je to asi 600 studentů, ale mezi nimi jsou studenti z jiných vysokých škol. Technické sporty totiž nejsou na všech školách. Jsou studenti, kteří, dejme tomu, skáčou po hlavě z letadla ven v nějakém aeroklubu a jsou soustředěni v rámci akademických sportů, jenže pro jednoho dva studenty nebudou na každé škole zakládat specializovaný oddíl. V rámci České asociace akademických technických sportů jsme tedy udělali dvě spádové oblasti – Prahu, Brno a Ostravu, takže studenti vysokých škol z Brna nebo odjinud z Moravy se hlásí na VUT v Brně do Klubu technických sportů a studenti z Čech, třeba z Českých Budějovic, Ústí nad Labem, Liberce, Plzně nebo Prahy, se hlásí k nám. Takže v Praze už máme 762 studentů, ale jsou z celých Čech.

Jaký z technických druhů sportů je ten nejexkluzivnější, nejdražší nebo nejuvýjimečnější?

Určitě parašutizmus a paragliding, protože i když máme své vlastní padáky, i tak se musí profesionálně balit a mají technické kontroly, a hlavně nejvíc stojí letenka letadlem, takže když za víkend studenti udělají tři čtyři seskoky, přijde to víc než 2000 korun na osobu. Takže to je drahé, ale nutné, protože my zabezpečujeme v rámci specializací i výuku těchto sportů; na specializaci paragliding se nám hlásí kolem 90 studentů ročně. Dále máme v rámci výuky kurzy, tří-kreditové, kdy studenti trénují na kopci u Rané, a ti, co jsou šikovni a už zkušenější, získávají pilotní padákové licence a startují na soutěžích, jezdí na soustředění do Itálie, kde trénují na mořském pobřeží, a tak dál. Je to velmi specializovaná oblast sportu.

Benjaminským exkluzivního klubu technických sportů je požární sport. Zajišťuje vaše fakulta i ten?

Ano. Vysoká škola báňská v Ostravě letos poprvé uspořádala 1. akademické mistrovství požárních sportů a tam je těchto sportovců také nejvíc, my jich máme 8 a na celé Univerzitě Karlově jich je celkem 12. Předminulý týden tu byl za mnou prezident Svazu požárních sportů a domluvili jsme se, že Česká asociace akademických technických sportů požární sport přijme mezi sebe a že bude zabezpečovat akademická mistrovství. Studentů sportujících v některém z požárních sportů je přes 120 a to už je slušný počet na to, aby bylo vhodné tento sport také zabezpečovat. Přinesl mi sem instruktážní DVD a také knihy o požárním sportu. Já sám tu mám dvě studentky, které se jím zabývají i teoreticky, jedna píše bakalářskou a druhá diplomovou práci o specifikce požárního sportu.

Takže se zdá, že to je nová disciplína, která má k dalšímu rozvoji na FTVS UK dobře našlápnuto.

Určitě, protože aniž jsme studenty sháněli, přihlásili se sami, zatím jich je 12, ale jejich počet bude určitě stoupat. Požární sport má celostátně velice dobré zázemí, stejně jako fotbal, z toho důvodu, že každá vesnice má dobrovolné hasiče a každá vesnická skupina pořádá soutěže požárního sportu, kde soutěží i děti, běhají s žebříky, hadicemi a tak dál. Vypadá to jako legrace, ale potenciál těchto sportů je veliký. Mají v současné době dokonce i ligové soutěže v 1. a 2. lize, které zabezpečuje Svaz požárních sportů České republiky.

VSK FTVS podchycuje sportovní aktivity nejen studentů, ale i zaměstnanců fakulty. Nebo celé univerzity?

Jsou to zaměstnanci UK, ale z 80 procent to jsou naši učitelé a naši zaměstnanci.

Mohou být členy VSK také, když to řeknu úřednický, příslušníci jejich rodin - děti nebo partneři?

Naše stanovy jsou tak otevřené, že i toto umožňují. Máme tady třeba atletickou přípravku, což jsou děti od 3 let, a jsou registrovaní do 8. roku, od 8 let už jsou v žákovských kategoriích. Velký zájem mezi dětmi našich zaměstnanců je například i o akrobatický rokenrol.

O jaký druh sportu mají největší zájem dospělí zaměstnanci?

Řeknu to stručně - jen o posilovnu. Maximálně si chodí zaplavat.

Zmínil jste, že za pronájem sportovišť platíte v podstatě režijní ceny. Jak je činnost VSK FTVS zabezpečena finančně?

Od školy nedostáváme nic. Nula. Příspěvek na studenta, který školy dostávají, je na vzdělávání, ne na sport, a teď jde o to, jestli vysoká škola umí získat prostředky navíc, ze kterých pak může financovat sociální, kulturní a sportovní činnost studentů a zaměstnanců, a také jak má nastaveny regule pro jejich čerpání. Například UK má na čerpání sociálního fondu volnější směrnici než naše fakulta, která má pro čerpání omezenější podmínky, takže podle univerzitních směrnic bychom peníze na něco čerpat mohli, ale směrnice naší školy už to neumožňují. Dříve jsme dostávali peníze od ČSTV,

v letošním roce díky Sazce jsme nedostali nic. Navíc Sazka našemu klubu k dnešnímu dni dluží za poslední 4 roky 560 tisíc korun. Jediné peníze, které teď dostáváme prostřednictvím České asociace univerzitního sportu, jsou z Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ČR z programu Sport a škola; dříve jsme dostávali 200 tisíc ročně na všechny kluby, teď je to méně. Skutečnost je taková, že vysokoškolské sportovní kluby si musí v rámci svých specifíků, grantů a členských příspěvků zabezpečovat finance na svou činnost sami.

Abychom nekončili depresivně a také když už jsem začala s těmi „nej,“ což je vždycky poněkud ošemetné, jaký oddíl z VSK FTVS je neúspěšnější? – nedostatku peněz navzdory...

Mezi neúspěšnější, alespoň co se umístění v soutěžích týče, je atletika, muži i ženy, obě naše družstva se probojovala do první ligy Českého atletického svazu. Úspěšní byli i naši hokejisté, hráli 2. ligu, ale teď spadli do krajského přeboru a hrají v univerzitním Hokejovém klubu Lev Slaný, protože nám nabídli velice příznivé podmínky na pronájem ledu, takže prakticky dvě třetiny mužstva jsou naši studenti. Jsou také trojnásobní akademičtí mistři. Dalším velmi úspěšným sportem jsou gymnastické sporty, plavecké sporty a naši fotbalisté a fotbalistky.

Děkuji za rozhovor.

* * *

Sportovní, obchodní a dopravní pilot, instruktor, inspektor a zalétávací pilot **Ing. et Mgr. Miloš Fiala, Ph.D.** působí na FTVS UK od r. 1986, od r. 1991 dosud je vedoucím katedry technických a úpolových sportů FTVS. Jeho oborem je teorie a didaktika výchovně vzdělávacího procesu v technických, automobilových a motocyklových sportech, biatlonu, paraglidingu, parašutismu, radiovém orientačním běhu, sportovním létání, sportovním potápění, střelectví, úpolových sportech a dalších technických sportech. Od r. 1992 je výkonným předsedou České a Slovenské asociace akademických technických sportů a od r. 2000 je předsedou Leteckého centra ČR pro přípravu mladých pilotů. Předsedou Vysokoškolského sportovního klubu FTVS Praha je od r. 2002. Od r. 1982 působí jako delegát ČR a člen Mezinárodní letecké federace (FAI – Federation Aeronautique Internationale) a člen komise pro všeobecné letectví (GAC – General Aviation Commission).

Je nositelem sportovních vyznamenání: 1968 mistr sportu, 1986 zasloužilý mistr sportu, v r. 2001 mu byl udělen "**Diplom Charlese Lindbergha**" za všeobecné letectví. Toto vyznamenání uděluje Mezinárodní letecká federace (FAI) 1krát za rok jednomu člověku na světě na základě tajného hlasování. Vyznamenání je udělováno za zavádění technických novinek a za všeobecný pokrok v rozvoji nových koncepcí a vybavení, přispívajícího k bezpečnosti letů.